

تا افلاتون با آمال!

زینب گلزاری

هستند نمایندۀ این برنامه در ایران تاکنون ۱۲ کتاب را ترجمه و بومی‌سازی و در مدت سه سال فعالیت خود، هشت کارگاه آموزش مربی برگزار کرده است. همچنین، با همکاری مربیان و گروه پشتیبانی، طرح درس‌های مشارکت‌محور آموزش متوازن مالی و اجتماعی برای کودکان، نوجوانان و جوانان (سال‌های ابتدای جوانی) ۱۰ تا ۲۰ ساله در شهرهای تهران، مشهد، شیراز، کرج، قزوین و قائن به شکل آزمایشی در برخی مدارس یا مؤسسات توانمندسازی کودکان و نوجوانان اجرایی شده است. ۱۲ کتاب افلاتون طبق برنامه زیر در قالب مجموعه‌های افلاتات، افلاتون و افلاتین در دسترس مربیان و تسهیلگران قرار گرفته است.

افلاتات

برنامه افلاتات مخصوص بچه‌های پیش‌دبستانی (معمولاً سه تا شش‌ساله) است. این برنامه آموزشی زیربنای سوادآموزی اجتماعی و مالی فرد را تشکیل می‌دهد. برنامه‌های آموزشی و مهارت زندگی افلاتات در سال‌های اولیۀ زندگی، که حساس‌ترین زمان برای اثرگذاری مثبت تربیتی است، آغاز می‌شود. به این ترتیب، بچه‌ها قبل از آغاز دبستان سنگ بنای سوادآموزی اجتماعی و مالی خود را می‌گذارند.

هدف برنامه افلاتون ترغیب کودکان به توانمند کردن اجتماعی و مالی خودشان است؛ به گونه‌ای که عامل توسعه پایدار در جامعه خود، برای ساختن دنیایی عادلانه‌تر باشند. طبق برنامه افلاتون، بچه‌ها در مورد خود و حقوقشان، پس‌انداز، مفاهیم ساده مالی و چالش‌ها آموزش می‌بینند. افلاتون کودکان را در یک فضای آموزشی قرار می‌دهد و آن‌ها را با دنیای پیرامونشان درگیر می‌کند. طراحان این برنامه اعتقاد دارند که اطلاعات مالی و اجتماعی که کودکان از این طریق دریافت می‌کنند، برای همیشه در زندگی همراه آن‌ها خواهد بود.

این روش آموزشی پس از ۱۷ سال تحقیق عملی در هندوستان و اجرای ده‌ها طرح آزمایشی در سراسر جهان برنامه‌ریزی و تدوین شده و متناسب با کودکان و نوجوانان مناطق مختلف جهان در سنین مختلف و برای تدریس در کلاس‌های درس و بیرون از مدارس سازگار گردیده است. برنامه درسی افلاتون برای کودکان و نوجوانان ۳ تا ۱۸ ساله طراحی شده است. در بیشتر کشورهای جهان، مؤسسات و سازمان‌هایی برنامه آموزشی افلاتون را برای کودکان و نوجوانان اجرا می‌کنند. این برنامه به بیش از ۳۰ زبان ترجمه و برای بیش از ۶۰ کشور متن‌نویسی شده است. افغانستان، اندونزی، بنگلادش، پاکستان، تایلند، چین، سریلانکا، فیلیپین، کامبوج، مالزی، مغولستان، میانمار، نپال، ویتنام و هندوستان کشورهای همکار افلاتون در قاره آسیا

خیلی از چیزهایی که آن‌ها درباره برنامه‌ریزی، بودجه‌بندی، پس‌انداز و استفاده از منابع می‌دانند، ریشه در زندگی روزمره‌شان دارد؛ مثلاً «تمام کردن غذا» یا «فقط خرید ضروریات» حقایق روزانه‌ای هستند که به آموزش مالی مربوط می‌شوند و بچه‌های کوچک با آن‌ها مواجه می‌گردند. **بچه‌های پیش‌دبستانی با درک اینکه بعضی مواقع**

بهتر است برای چیزی انتظار کشید تا اینکه آن را فوراً به دست آورد، به مفهوم اولویت زمان پی می‌برند. کودکان سه‌ساله در معرض ارزش‌های اجتماعی‌بخشندگی و

افلاتون کودکان را در یک فضای آموزشی قرار می‌دهد و آن‌ها را با دنیای پیرامونشان درگیر می‌کند. طراحان این برنامه اعتقاد دارند که اطلاعات مالی و اجتماعی که کودکان از این طریق دریافت می‌کنند، برای همیشه در زندگی همراه آن‌ها خواهد بود

سهیم شدن با دیگران قرار می‌گیرند. این قبیل آموزش‌ها، نه فقط از طریق هدیه و اشیای ملموس، بلکه حتی از راه تعامل داشتن با دیگران اتفاق می‌افتد.

«مهارت‌های زندگی» که به‌عنوان مسئله مهم دیگری در افلاتون در نظر گرفته شده، عبارت‌اند از: رعایت نوبت، تصمیم‌گیری و هدف‌گذاری. کودکان حتی در سال‌های نخست زندگی هم بدون در نظر گرفتن پیش‌زمینه، تجربه و سنشان، توانا و شایسته‌اند. آن‌ها یادگیرندگانی فعال و بانگیزه و مشتاق درک دنیایی هستند که در آن زندگی می‌کنند و به یادگیری با حمایت و دخالت بزرگسالان علاقه‌مندند.

افلاتون

هسته اصلی برنامه آموزشی افلاتون را تمرکز بر دانش‌آموزان در سنین مدارس ابتدایی تشکیل می‌دهد؛ زیرا در این دوره زمانی نگرش‌ها و رفتارهای جدید به آسانی جذب می‌شوند. کودکان در بازه زمانی ۶ تا ۱۴ سالگی با سواد مالی، حساب و مهارت‌های اولیه آشنا می‌شوند و این موارد به‌صورت جزئی از زندگی روزمره آن‌ها درمی‌آید. برنامه بر محور کنجکاو طبیعی کودک بنا شده است و بیشتر درباره موضوعاتی چون حقوق کودک، پس‌انداز و اقدام اجتماعی و مالی اطلاعاتی در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد.

افلاتون برای هشت کلاس دوره ابتدایی در شش منطقه مختلف جهان برنامه آموزشی ایجاد کرده است. هر کتاب آن مشتمل بر ۴۰ ساعت فعالیت در سال در قالب سرود، کاربرگ، بازی و اقداماتی در ارتباط با سرفصل‌های مالی و اجتماعی است.

درس‌ها با سن کودک متناسب‌اند و هر کتاب مطالب جدیدی مرتبط با آن دوره از عمر کودک را در اختیارش قرار می‌دهد. برنامه آموزشی بر این باور استوار است که کودکان زمانی که با جهان و افراد پیرامون خود درگیر می‌شوند و در فعالیت‌هایی با الزامات «جست‌وجو، فکر، بررسی و اقدام» شرکت می‌کنند، بهترین موقعیت را برای آموختن دارند. فعالیت کلیدی عبارت است از تشکیل باشگاه کودکان که خود مستلزم همکاری کودکان، مدیریت پس‌انداز، شروع کسب‌وکار خرد و اقداماتی برای بهبود جامعه است. افلاتون معتقد است که با قرار دادن کودکان در کانون آموزش و درگیر کردن آنان با جهان، تجارب کودکان برای همیشه جزئی از آن‌ها می‌شود.

افلاتین

برنامه افلاتین که به‌طور خاص برای برهه نوجوانی و جوانی و دوره ۱۴ تا ۱۸ سالگی تنظیم شده است، به آن‌ها این قدرت را می‌دهد که هویت و جهان پیرامون خود را مورد سؤال قرار دهند. آن‌ها مفاهیمی چون سن، جنسیت، ملیت، قومیت، طبقه اجتماعی و اقتصادی را بررسی می‌کنند. افلاتین در عین حال موضوع کلیدی افلاتون، یعنی آموزش مالی، را نیز شامل می‌شود.

مفهوم پول و بازار اهمیت زیادی دارد؛ چرا که زندگی جوانان را به‌عنوان مصرف‌کنندگان، کارگران و تولیدکنندگان آینده تحت تأثیر قرار می‌دهد. پس از برگزاری جلسات تسهیلی درباره موضوعاتی مثل خودشناسی و پس‌انداز، جوانان با استفاده از فعالیت‌های عملی از جمله باشگاه‌های پس‌انداز، راه‌اندازی، اقدام و فعالیت در جوامع محلی سواد مالی کسب خواهند کرد.

بسیاری از کودکان به خاطر نداشتن فرصت یا منابع، امکان دسترسی به آموزش رسمی در دبستان را ندارند. برای این دسته از کودکان، آموزش خارج از کلاس درس یا به عبارتی آموزش غیررسمی تنها وسیله آموختن مهارت‌های لازم در مسیر بقا و

چالش برانگیز باشد. این کودکان ممکن است در سوادآموزی و حساب مشکلاتی داشته باشند یا مسائلی را از سر گذرانده باشند که اعتماد به نفس و ظرفیت آموزش آنان را کاهش داده باشد. برنامه آموزشی افلاتون به نحوی مورد تجدیدنظر قرار گرفته است که یک تسهیلگر (مربی) بتواند در محیطی خارج از کلاس درس و در ارتباط با کودکانی با سطح سواد پایین از آن استفاده کند. به لطف ویژگی انطباق پذیری، از برنامه افلاتون استقبال فراوان شده است. از این برنامه در ارتباط با جوانان خیابانی، نوجوانان زندانی، جوانان ساکن در مراکز بهزیستی و نگهداری، باشگاهها و مراکز تفریحی در سطح جهانی استفاده شده است.

برنامه‌های آموزشی افلاتون نتیجه چشم انداز صدها نفر و صرف هزاران ساعت کاری است. هر فردی به روش خود با این برنامه همکاری کرده و در آن اثر گذاشته است. بیشتر افراد این کار را از روی عشق و محبت انجام داده‌اند تا به کودکان بیاموزند که چگونه در دنیای خود «عامل تغییر» شوند.

برنامه‌های آموزشی افلاتون با دنبال کردن پنج محور اصلی شامل شناخت و کشف خود، حقوق و مسئولیت‌ها، پس انداز و خرج، برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی، و اقدام اجتماعی و مالی برای برقراری برنامه آموزشی متوازن اجتماعی و مالی (آمال) ارائه می‌کنند.

وبگاه افلاتون در ایران با این نشانی <http://aflatoun.ir> در دسترس است.

رشد محسوب می‌گردد. آموزش غیررسمی کودکان نیازمند حمایت‌های خاص و دانش‌آموزان غیررسمی، همچون جوانان بازمانده از تحصیل، کودکان خیابانی، کودکان کار، کودکان در تضاد با قانون و کودکان معلول ذهنی را شامل می‌شود.

افلاتون یک برنامه آموزشی دقیق و متوازن بین آموزش مهارت‌های اجتماعی و سواد مالی است. از ویژگی‌های مهم این برنامه امکان تغییر و انطباق با نیازهای خاص در شرایط مختلف است. یکی از کاربردهای این انطباق پذیری، تنظیم برنامه آموزشی برای کودکان مشمول آموزش غیررسمی و با شرایط ویژه است.

کار کردن با کودکانی که تحت این شرایط قرار دارند، می‌تواند

